Klimaregnskap

Bakgrunn

FNs klimapanel slår fast at det meste av den globale oppvarmingen er menneskeskapt. Siden førindustriell tid er verden blitt om lag 1 grad varmere. Oppvarmingen ventes å fortsette utover dette århundret og medfører økt risiko for ekstremvær, mer nedbør, oversvømmelser og havforsuring. Klimaendringer har alvorlige konsekvenser og utslippene må reduseres. Dette krever store endringer i energiforsyningen, industrien, transportsektoren, skogforvaltningen og matproduksjonen (Kilde: Regjeringen.no).

Skal temperaturøkningen holdes under 2° C, og helst under 1,5° C, som besluttet i Parisavtalen, holder tiden på å løpe fra oss. I Molde kommune er det lagt inn ambisiøse målsetninger knyttet til klimanøytralitet i den nye kommuneplanens samfunnsdel, som skal behandles av kommunestyret i juni 2021. Nasjonalt er det et mål om å redusere utslippet av klimagasser med 50 til 55 prosent innen 2030 sammenlignet med 1990-nivå.

Et viktig element i all målstyring, er å gjennomføre målinger for å vite om man er på riktig kurs og ha mulighet til å iverksette tiltak. Kommunestyret i Molde kommune har vedtatt at kommunen skal utarbeide et klimabudsjett og et klimaregnskap. En utfordring med måling av klimagassutslipp er at det eksisterer ulike rammeverk og definisjoner for beregning og kategorisering av utslipp. For 2020 vil klimaregnskapet basere seg på Miljødirektoratets kommunefordelte regnskap. Det er altså ikke utarbeidet et eget klimaregnskap for kommuneorganisasjonen Molde kommune.

Klimaregnskap for 2020

Miljødirektoratet har produsert klimaregnskap for alle kommunene i Norge siden 2009. Utslippene er målt i CO2-ekvivalenter, som betyr at utslippene for hver gass vektes etter gassens globale oppvarmingspotensial

(GWP). Alle utslipp er fordelt etter gjeldende kommune- og fylkesgrenser. Dette betyr at utslippene i hele tidsperioden gjelder for det geografiske området til nye Molde kommune. Regnskapet omfatter de direkte, fysiske utslippene som skjer innenfor kommunens geografiske grense. Dette betyr at klimagassutslippene fra eksosrøret til en dieselbil vil være inkludert under sektor veitrafikk, men kun utslippene som skjer mens bilen kjører innenfor kommunens geografiske grense. Utslipp i forbindelse med produksjon av bilen på ulike fabrikker vil være plassert på sektor «industri, olje og gass» i de kommunene hvor fabrikkene er geografisk plassert. Utslipp som fysisk skjer i utlandet, er ikke inkludert i det kommunefordelte regnskapet.

I Miljødirektoratets kommunefordelte utslippsregnskap, er 2019 de ferskeste tallene, og det er disse som blir brukt her i årsrapport for 2020. Nøkkeltall og viktige konklusjoner fra dette regnskapet er som følger:

- I 2019 slapp Molde kommune ut 155 235 tonn CO2-ekvivalenter.
- Dette er en økning på 0,4 prosent fra 2018.
- Sektoren med høyest utslipp i 2019 er sjøfart. Denne sektoren har høyest utslipp i alle år i serien.
- Etter sjøfart er veitrafikk den sektoren med størst utslipp.
- Utslippene har holdt seg relativt stabile siden første statistikkår i 2009. Året med minst utslipp var i 2017 og hadde nesten 10 prosent lavere utslipp enn i 2019.

Sektorfordelte utslipp per år i Molde kommune Tonn CO2-ekvivalenter

Det er mulig å gå nærmere inn i tallene fra Miljødirektoratet for å se hva som bidrar mest til utslipp innenfor en gitt sektor. På Miljødirektoratets side kan tallgrunnlag lastes ned og der er mulig å se på ulike detaljer gjennom å navigere ved hjelp av knappene på toppen av siden. Som beskrevet tidligere har sjøfartsektoren størst utslipp jevnt over i alle årene. Kategorien med størst utslipp innenfor sjøfartssektoren er «passasjerer», det vil si passasjerferger og bilferger. Denne kategorien representerer nesten 80 prosent av utslippene innenfor sjøfart i Molde kommune i 2019. Innenfor vegtrafikk representerer personbiler de største utslippene, cirka 50 prosent i 2019, etterfulgt av tunge kjøretøy som representer cirka 35 prosent av de totale utslippene innenfor sektoren vegtrafikk i 2019.

Videre arbeid

Det har blitt satt ned en klimagruppe som skal jobbe med klimaregnskap, klimabudsjett og klimatiltak i Molde kommune. Denne gruppen består per nå av representanter fra analyse- og utviklingsavdelingen,

økonomiavdelingen og klimarådgiver. Gruppen vil utvides ved behov. I 2021 skal Molde kommune utarbeide sitt første klimabudsjett. Utarbeidelse av klimabudsjettet for 2022 vil følge den ordinære budsjettprosessen, og inngå som en integrert del av den neste budsjett- og økonomiplanen. Klimaregnskapet, som er lagt frem i denne årsrapporten, vil være et viktig utgangspunkt for det videre klimaarbeidet. Det vil i tillegg vurderes om det skal utarbeides et mer detaljert klimabudsjett og klimaregnskap for kommuneorganisasjonen.